

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 051 95/99-1503
Signatura: be1cs102

Oblastní pracoviště č. 5 k. Vary
Okresní pracoviště Cheb

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola v Hazlově 351 32 Hazlov 119
IZO:	102 052 042
Ředitelka školy:	Mgr. Jindřiška Koubová
Zřizovatel:	Obec Hazlov, 351 32 Hazlov 31
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Cheb, Palackého 8, 350 02 Cheb
Termín inspekce:	20. a 23. dubna 1999
Inspektoři:	Mgr. Marie Vrátníková, Mgr. František Mottl
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. 9/1998 ze dne 2. března 1998, výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, plán práce na školní rok 1998/99, vnitřní řád školy, tematické plány s časovým rozvržením učiva, třídní knihy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola v Hazlově je úplná základní škola a má většinou po jedné třídě v každém ročníku, pouze páté třídy jsou dvě. V prvním až třetím ročníku se vyučuje podle vzdělávacího programu Obecná škola. Postupně bude zaveden na obou stupních namísto dosavadního projektu Základní škola. Do školy dochází 201 žáků z Hazlova a přilehlých obcí. Kapacita školy je podle listiny o zařazení do sítě škol 300 žáků, takže třídy většinou nejsou zcela zaplněny. Úbytek žáků prvního stupně je způsoben tím, že v obci Libá byla otevřena neúplná základní škola.

Škola je umístěna ve starší budově propojené s novější přístavbou. Kromě kmenových tříd má odborné pracovny pro dějepis - občanskou výchovu, výtvarnou výchovu, fyziku - chemii, informatiku a dále cvičnou kuchyni. V budově je knihovna, divadelní sál, ředitelna, sborovna a pracovna výchovné poradkyně. V přízemí jsou dostatečně prostorné šatny.

Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny a školní jídelna. Vzhledem k demografickému vývoji a úbytku dětí byla přestěhována mateřská škola ze samostatné budovy do pavilonu, který původně patřil školní družině.

Materiální podmínky jsou hodnoceny pouze u předmětů, ve kterých proběhly hospitace. Učebny prvního i druhého stupně jsou vybavené standardním nábytkem, základními pomůckami a obrazovým materiálem. Na druhém stupni probíhala výuka hospitovaných hodin českého jazyka a dějepisu v kmenových třídách. Pro občanskou výchovu byla využita učebna přírodopisu, protože je vybavena videem používaným při sledovaných hodinách. Pro dějepis a občanskou výchovu je ve škole budována odborná pracovna. Postupně je vybavována také potřebnými pomůckami, které však při výuce dějepisu využity nebyly.

Školní knihovna je doplňována podle finančních možností především o naučné knihy a krásnou literaturu. Žáci mají o individuální výpůjčky značný zájem. Učitelé knižní fond využívají zejména pro doplňkovou četbu žáků. Nových odborných publikací je pro vyučující v knihovně minimálně.

Díky ředitelce školy a pochopení zřizovatele se daří materiální podmínky školy průběžně zlepšovat. Na podzim byla např. zprovozněna nová kotelna a v tělocvičně položena nová podlaha. Požadavky na údržbu a opravy projednává ředitelka školy se zřizovatelem. Obec vychází škole vstříc podle svých finančních možností.

Ředitelka školy věnuje vylepšování materiálních podmínek trvalou pozornost. Spíše nadprůměrné prostorové podmínky spolu se standardním vybavením umožňují realizovat zvolený výchovně vzdělávací program. Celkově je tato oblast hodnocena jako průměrná.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Škola má ve vztahu k počtu žáků a ke vzdělávacímu programu odpovídající prostorové podmínky (učebny, chodby, šatny, sociální zařízení). Třídy jsou světlé, okna jsou proti slunci opatřena závěsy. Ředitelka plánuje ve spolupráci se zřizovatelem instalaci žaluzií. Větší pozornost je potřeba věnovat velikosti školního nábytku. V páté třídě seděli někteří žáci v malých lavicích.

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek respektuje psychohygienické potřeby žáků a pedagogických pracovníků. V nižších ročnících prvního stupně probíhá výuka v blocích. Učitelky člení vyučovací dobu podle míry soustředění a zájmu žáků a jednotlivé předměty zařazují tak, aby byl stanovený čas účelně využitý.

Pro zájemce zajišťuje školní jídelna o hlavní přestávce přesnídávky. Obec hradí v rámci svého sociálního programu práci kuchařky, která svačiny dětem připravuje. Pitný režim se škola snaží řešit automaticky na nákup nápojů.

Estetický vzhled školního prostředí je na dobré úrovni. Na chodbách i ve třídách jsou vystaveny práce žáků, na nástěnkách jsou zveřejněny aktuální informace (např. nabídka akcí domu dětí a mládeže). Výzdobu tříd i chodeb tvoří také květiny.

V době inspekce bylo ve škole čisto a přiměřeně vytopeno.

Prostředí školy je dobře udržované a vkusně vyzdobené. Estetický vzhled prostředí je hodnocen jako spíše nadprůměrný. Ojedinele není věnována náležitá pozornost výběru školního nábytku - někteří žáci sedí v malých lavicích. Kladně lze hodnotit výuku v některých třídách mladších žáků v blocích a přípravu přesnídávek ve školní jídelně. Psychohygienické podmínky jsou na běžné úrovni.

3 Hodnocení personálních podmínek

Na prvním stupni vyučuje šest odborně i pedagogicky způsobilých vyučujících. Jejich délka praxe se pohybuje v rozmezí 10 až 40 let. Výuku na druhém stupni vede 7 učitelů včetně ředitelky školy. Všichni mají delší pedagogickou praxi (minimálně 25 let). Z hospitovaných hodin byly odborně odučeny hodiny českého jazyka. Mezi předměty vedené odborně způsobilými učiteli patří dále například matematika, fyzika, přírodopis a praktické činnosti. Výchovy, německý jazyk, částečně dějepis a občanskou výchovu vyučují učitelé bez odborné způsobilosti. Škola je malá a zajistit vyšší procento odborně odučených hodin je velmi obtížné. Problematické je také dojíždění vyučujících. Z uváděných třinácti v obci žijí pouze čtyři. Stejný počet jich je v důchodovém věku (někteří zastupují mateřskou dovolenou). Mladí učitelé nemají o místo na vesnici zájem a navíc obec pro ně nemá byty.

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení. Má vzdělání pro výuku českého jazyka a dějepisu na druhém stupni a dlouholetou pedagogickou praxi. Stala se členkou Kruhu přátel Obecné školy v Praze a účastní se akcí, která tato společnost pořádá.

Z hlediska odborné způsobilosti odpovídá potřebám provozu pouze obsazení prvního stupně. Na druhém stupni je míra odborně vyučovaných hodin nižší. Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

4 Plnění učebních osnov

Výuka ve škole probíhá podle těchto učebních dokumentů:

1. - 3. ročník	Obecná škola, č. j. 12 035/97-20
4. - 7. ročník	Základní škola, č. j. 16 847/96-2
8. a 9. ročník	upravené učební dokumenty, č. j. 18 730/91-20

Ředitelka školy plánuje postupné zavedení vzdělávacího programu Obecná škola ve všech ročnících. Pro hospitované předměty matematika, český jazyk a vlastivěda na prvním stupni a český jazyk, dějepis a občanská výchova na druhém stupni předložili vyučující tematické plány, ve kterých je učivo dané uvedenými vzdělávacími programy rozvrženo do návazných postupných kroků. Volitelné a nepovinné předměty rozšiřují vzdělávací nabídku vzhledem k podmínkám školy a zájmům žáků. Mezi volitelné předměty pro sedmý až devátý ročník patří informatika, pracovní činnosti a technické kreslení. Pro první stupeň jsou nepovinné předměty nápravné čtení, logopedie a sportovní hry, pro druhý stupeň je to informatika a vedení domácnosti.

V průběhu hospitací a kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že vzdělávací program školy je plněn.

Časová dotace vyučovaných předmětů je v souladu s učebními plány uváděných vzdělávacích programů. Učební osnovy výše zmiňovaných hospitovaných předmětů jsou řádně plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitace byly zaměřeny tak, aby alespoň částečně pokryly výuku na obou stupních školy. Sledovaly především vazbu na zvolený výchovně vzdělávací program.

1. stupeň

Hospitace proběhly u všech vyučujících. Sledována byla výuka českého jazyka, matematiky a vlastivědy celkem v sedmi hodinách. Všichni vyučující byly na výuku pečlivě

připraveni. Hodiny byly většinou dobře organizačně strukturované a měly jasně stanovený cíl. Obsahovaly různé učební činnosti a vyučovací metody, které žáky aktivizovaly. Při výuce byly využívány tradiční pomůcky (učebnice, pracovní sešity, obrazový materiál, nástěnné tabule apod.). Většina vyučujících měla připravené úkoly pro rychlejší a nadanější žáky. Individuální péči věnovali také pomalejším. Hodiny v nižších ročnících začínaly písničkou a nápaditou motivací, což přispívalo k navození dobré nálady. Únavu žáků kompenzovaly relaxační chvílky. Vyučující důsledně dbali na kultivaci čtenářských dovedností i písemného projevu. Počítařské dovednosti byly procvičovány formou hry, ve vyšších ročnících byly aplikovány na řešení úloh a byly zařazeny i prvky soutěživosti. Vyučující často využívali mezipředmětové vztahy a regionální prvky. Často děti chválili a oceňovali jejich snahu. Dobré vědomosti prokázali žáci také při vlastivědě. Aktivně se účastnili výuky zejména v hodině s dostatkem názorných pomůcek (mapy, obrazový materiál apod.). Byli zapojeni také do vyvozování nového učiva. Ve všech hodinách panovala mezi učiteli a žáky přátelská pracovní atmosféra. Z namátkové kontroly písemností vyplynulo, že sešity žáků vyučující pravidelně kontrolují a opravují.

Z uvedeného hodnocení vyplynulo, že se vyučující snaží předkládat žákům učivo zajímavým způsobem, což se jim z velké části dařilo. Ve většině sledovaných hodin měli žáci prostor pro vlastní iniciativu. Výuka na prvním stupni je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2. stupeň

Na druhém stupni bylo hospitováno celkem šest hodin českého jazyka, dějepisu a občanské výchovy.

Shlednuté byly tři vyučovací hodiny **českého jazyka** u plně odborně a pedagogicky způsobilých učitelů.

Hodiny byly dobře připravené a zorganizované, měly konkrétně stanovený cíl, který byl v závěru zhodnocen i s ohledem na práci jednotlivých žáků. V použitých metodách a formách činnosti převládala frontální výuka. Vhodně byla zařazena samostatná práce, vždy vyučujícím zkontrolovaná. Stálý důraz byl kladen na průběžné procvičování základních pojmů, nové učivo bylo předáváno srozumitelně v logických souvislostech. Znalosti žáků se jevily jako velmi dobré. Žáci byli důsledně vedeni ke kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, v hodině literatury ke správné technice i hlasitosti čtení a vyjadřování svých pocitů a postojů ke čteným textům.

Vysoce produktivní hodina literární výchovy měla spád a gradaci, žáci projevovali zájem o probíraná témata, což se projevovalo jejich velkou aktivitou. V hodinách jazykového vyučování byla zřejmá snaha vyučující o motivaci, aktivita zejména nejstarších žáků však byla nestálá a proměnlivá. Z kontrolovaných písemností žáků je patrné, že práci s chybou není věnována náležitá pozornost.

Sledovaná výuka měla celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Obě hodiny **občanské výchovy** byly velmi dobře připravené a provedené. Obsahovaly kvalitní pojetí výchovy žáků k mezilidským vztahům a vycházely z problémů praktického života.

V průběhu výuky se střídaly různé formy práce, vhodně byly využity různé soutěže, hry a řízené diskuse. Do plnění úkolů byli zapojeni všichni žáci za individuálního přístupu vyučující. Vždy byla uplatněna zpětná vazba a průběžné hodnocení bylo prokládáno povzbuzením a pochvalou. Často byly zadávány problémové úkoly, způsob diskuse vedl žáky k toleranci a respektu k názoru druhých. Přínosné bylo vhodné využití videa i dalších motivačních pomůcek.

Výuka je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hodina **dějepis** byla dobře připravená a organizačně rozvržená. V úvodu nechyběla vstupní motivace, bylo využito klasifikovaného opakování (s možností sebehodnocení žáků). Žáci se mohli zapojovat do výkladu nového učiva. O předmět jeví zájem, jejich předvedené dovednosti a znalosti jsou velmi dobré. Při výuce byly uplatněny mezipředmětové vztahy. Zdařilá byla část výuky citlivě jednající o vztazích Čechů a Slováků v minulosti a současnosti. V hodině chybělo větší využití pomůcek.

Výuka je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hodiny byly dobře metodicky a organizačně připravené, vztah vyučujících k žákům byl vstřícný a přátelský. Ve většině hodin byly využity různé pomůcky, v některých také didaktická technika. Výuka sledovaných předmětů je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Na základě poznatků z hodin, ve kterých proběhly hospitace, lze konstatovat, že nové poznatky jsou žákům předávány v žádoucím rozsahu i tempu. Znalosti žáků se jeví většinou jako dobré. Pro posouzení úrovně vědomostí připravují jednotliví vyučující srovnávací prověrky. Jejich výsledky slouží ředitelce školy i učitelům k analýze jevů, kterým je nutno věnovat zvýšenou pozornost. Testy Kalibro z finančních důvodů škola nevyužívá.

Žáci byli vedeni ke zdvořilému chování a dodržování pravidel mezilidských vztahů. Přestupky proti školnímu řádu (zapomínání, neplnění školních povinností apod.) se škola snaží řešit ve spolupráci s rodiči.

Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Zvítězili např. v okrskovém kole čtenářské soutěže, mladší žáci postoupili v soutěži zdravotních hlídek do krajského kola.

Škola se snaží vytvářet podmínky pro upevňování sounáležitosti s místem bydliště. V rámci spolupráce s obecním úřadem se žáci zúčastňují slavnostního „Vítání občánků“, s kulturním programem vystupují např. v ústavu sociální péče apod. Škola navázala partnerskou spolupráci s nedalekou školou v německém Adorfu s cílem posilovat vzájemné vztahy lidí v pohraničí.

Škola zprostředkovává styk žáků s kulturou. Organizuje návštěvy výstav, významných míst v okolí, pro žáky z druhého stupně zajistila předplatné do divadla v Chebu. Příležitostně zajišťuje návštěvy kulturních pořadů např. i v Praze.

Škola vytváří dobré podmínky pro osobnostní rozvoj žáků. Její činnost je v této oblasti hodnocena jako spíše nadprůměrná.

7 Hodnocení výchovného poradenství

Činnost výchovného poradenství ve škole vychází z ročního plánu práce, který zahrnuje úkoly v oblasti spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, dětským lékařem, zástupci odboru sociálních věcí, třídními učiteli, poradenské služby rodičům, volby povolání a rozvíjení péče o zaostávající žáky.

Výkonem funkce výchovné poradkyně je pověřena zkušená vyučující druhého stupně, která však neabsolvovala pro tuto činnost kvalifikační studium. Pravidelně se zúčastňuje akcí pro výchovné poradce okresu. Vede náležitou dokumentaci - seznamy dětí vyšetřených v pedagogicko-psychologické poradně, eviduje jednání se žáky i jejich zákonnými zástupci v deníku činnosti, má vypracovaný přehled o vycházejících žácích a jejich rozmístění. Eviduje záznamy o ambulanci nápravné péči dětí se specifickými

vývojovými poruchami učení. Nápravnou péči vede ve škole druhým rokem vyučující prvního stupně.

Pozornost škola věnuje také protidrogové prevenci. K informovanosti žáků i veřejnosti slouží nástěnka umístěná na chodbě školy. K individuálním jednáním s protidrogovou preventistkou jsou určeny konzultační hodiny.

Výchovné poradenství ve škole plní svoji funkci. Přehledně je vedena dokumentace, kladně lze hodnotit i ambulantní nápravnou péči v oblasti vývojových poruch učení. Úroveň výchovného poradenství je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

8 Hodnocení činnosti školských zařízení

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Školní družina má dvě oddělení se stanovenou kapacitou 50 žáků. Počet přihlášených dětí kapacitu nepřekračuje. Obě vychovatelky jsou odborně a pedagogicky způsobilé.

Prostory pro činnost školní družiny jsou účelně zařízené. Vybavení pomůckami pro zájmové a rekreační aktivity je funkční, na jeho obměnu finančně přispívá také Rada rodičů.

Vychovatelky pro děti připravují pestrý program, který je zaměřený na účelné využívání volného času, hru a zábavu. Vedou děti ke vzájemné ohleduplnosti a snášenlivosti. Děti se mohou podle svého zájmu zapojit do divadelního kroužku a kroužku dovedných rukou. Zúčastňují se také místních a okrskových soutěží pořádaných mezi družinami.

Vlastní činnost byla ve sledovaném oddělení tematicky zaměřená na výchovu k dopravní kázní. V rámci týdenního plánu děti plnily různé zajímavé úkoly vztahující se k této problematice. Vztah mezi nimi a vychovatelkou byl přátelský.

V družině byla kontrolována také dokumentace (přehled výchovné práce, zápisové lístky, týdenní a roční plány). Uvedená dokumentace je vedena přehledně, velmi dobrou formální i obsahovou úroveň má roční plán.

Práce školní družiny je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Prostředí **školní jídelny** je velmi pěkné a upravené. Ke kultivovanému stolování přispívají např. ubrusy na stolech, úprava podávaných jídel, používané nádobí (nerezové přístroje) apod. Podle vyvěšených jídelníčků připravuje kuchyně pestrou stravu obohacenou o ovoce a zeleninu.

Práce školní jídelny je hodnocena jako velmi dobrá.

ZÁVĚRY

Posouzením sledovaných oblastí byla vymezena

Pozitiva:

- zlepšování materiálních podmínek výuky
- dobrá úroveň většiny hospitovaných hodin
- individuální přístup k žákům, ambulantní nápravná péče specifických vývojových poruch učení
- vzájemná otevřená komunikace mezi učiteli a žáky

Negativa:

- nevyhovující nábytek v jedné ze tříd (malé lavice)
- nedostatečná pozornost některých vyučujících věnovaná písemnostem žáků

S ohledem na převažující pozitiva jsou celkově podmínky výchovně vzdělávací činnosti školy hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Marie Vrátníková v. r.

člen týmu František Mottl v. r.

V Chebu dne 10. května 1999

Přílohy: 0

Insppekční zprávu jsem převzala dne 17. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Jindřiška Koubová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: OÚ Hazlov	26. května 1999	108/99
Školský úřad: Cheb	26. května 1999	107/99
Rada školy: -	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Nebyly vzneseny